

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG

1391

Na temelju članka 11. stavka 5., članka 14. stavka 4. i članka 50. Zakona o biljnom zdravstvu (»Narodne novine« br. 75/05) ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA SPRJEČAVANJE UNOŠENJA I ŠIRENJA ŠTETNOG ORGANIZMA – *Anoplophora chinensis* (Forster)[\[1\]](#)

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju mjere za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Anoplophora chinensis* (Forster) (u daljnjem tekstu: štetni organizam), zahtjevi koji moraju biti ispunjeni pri unošenju i premještanju određenog bilja, provođenje posebnog nadzora i izvješćivanje o prisutnosti štetnog organizma.

Značenje izraza

Članak 2.

U ovom Pravilniku koriste se sljedeći izrazi:

– *određeno bilje* je bilje namijenjeno sadnji, isključujući sjeme, sljedećih rodova i vrsta: *Acer*, *Aesculus hippocastanum*, *Alnus*, *Betula*, *Carpinus*, *Citrus*, *Corylus*, *Cotoneaster*, *Fagus*, *Lagerstroemia*, *Malus*, *Platanus*, *Populus*, *Prunus*, *Pyrus*, *Rosa*, *Salix* i *Ulmus*;

– *mjesto proizvodnje* je svaki posjed, polje ili više polja koja su zasebna proizvodna jedinica, uključujući i proizvodna mjesta kojima se u fitosanitarnom pogledu odvojeno upravlja, kako je definirano u Međunarodnoj normi za fitosanitarne mjere br. 5. »Rječnik fitosanitarnih izraza« Svjetske organizacije za hranu i poljoprivredu (Food and Agriculture Organisation – FAO).

II. UNOŠENJE I PREMJEŠTANJE ODREĐENOG BILJA

Zahtjevi pri unošenju

Članak 3.

Određeno bilje podrijetlom iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam dopušteno je unositi u Republiku Hrvatsku samo:

a) ako su ispunjeni posebni zahtjevi iz točke 1. odjeljka I. Priloga I., koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio, i

b) ako je, ne dovodeći u pitanje fitosanitarni pregled u skladu sa Zakonom o biljnom zdravlju^[2] (»Narodne novine«, br. 75/05) (u daljnjem tekstu: Zakon) i Pravilnikom o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete i mjerama suzbijanja tih organizama^[3] (»Narodne novine«, br. 74/06), pri unošenju obavljen detaljan službeni pregled u skladu s točkom 2. odjeljka I. Priloga I. ovoga Pravilnika pri čemu nisu pronađeni znakovi prisutnosti štetnog organizma.

Zahtjevi pri premještanju

Članak 4.

(1) Određeno bilje koje potječe iz demarkiranih područja u Republici Hrvatskoj uspostavljenih na temelju članka 7. ovoga Pravilnika, dopušteno je premješati na teritoriju Republike Hrvatske samo ako ga prati biljna putovnica pripremljena i izdana u skladu s odredbama Pravilnika o Fitosanitarnom upisniku i biljnim putovnicama^[4] (»Narodne novine«, br. 54/07) i ako je tijekom razdoblja od najmanje dvije godine prije premještanja raslo na mjestu proizvodnje:

– koje je registrirano u Fitosanitarnom upisniku u skladu s odredbama Pravilnika o Fitosanitarnom upisniku i biljnim putovnicama; i

– na kojem su godišnje obavljena dva detaljna službena pregleda u odgovarajuće vrijeme i pri čemu nisu pronađeni znakovi prisutnosti štetnog organizma; kad je to potrebno, pregled uključuje uzimanje uzoraka destruktivskom metodom odnosno metodom u kojoj je neizbježno da se biljka iz koje se uzorak uzima uništi; i

– gdje je bilje raslo na mjestu:

– koje je fizički potpuno zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili

– na kojem se obavljaju odgovarajuća preventivna tretiranja i koje je okruženo sigurnosnim područjem širine najmanje 2 km računajući od granice zaraženog područja, unutar kojeg se godišnje u odgovarajuće vrijeme obavljaju službena istraživanja radi otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma. U slučaju otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma, odmah se poduzimaju mjere iskorjenjivanja radi ponovnog uspostavljanja nezaraženog sigurnosnog područja.

(2) Određeno bilje koje je u skladu s člankom 3. ovoga Pravilnika uvezeno iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam, dopušteno je premješati unutar Republike Hrvatske samo ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Određeno bilje koje potječe iz demarkiranih područja u Europskoj uniji uspostavljenih na temelju članka 7. ovoga Pravilnika, dopušteno je premješati unutar Europske unije samo ako su ispunjeni zahtjevi iz točke 1. odjeljka II. Priloga I. ovoga Pravilnika

(4) Određeno bilje koje je uvezeno u skladu s člankom 3. ovoga Pravilnika iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam, dopušteno je premještati samo ako su ispunjeni uvjeti navedeni u točki 2. odjeljka II. Priloga I. ovoga Pravilnika.

Posebni nadzor i izvješćivanje

Članak 5.

(1) Radi utvrđivanja prisutnosti štetnog organizma ili dokazivanja zaraze određenog bilja tim organizmom na teritoriju Republike Hrvatske, provodi se posebni nadzor u skladu s godišnjim programom donesenim na temelju Zakona.

(2) Nadležna uprava izvješćuje Europsku komisiju i druge države članice Europske unije o rezultatima posebnog nadzora te dostavlja popis i granice demarkiranih područja iz članka 7. ovoga Pravilnika, svake godine do 30. travnja.

Sumnja na zarazu

Članak 6.

(1) Kad posjednici bilja uoče simptome koji upućuju na zarazu štetnim organizmom, obvezni su o tome odmah izvijestiti nadležnog fitosanitarnog ili šumarskog inspektora (u daljnjem tekstu: nadležni inspektor).

(2) U slučaju sumnje na zarazu štetnim organizmom, nadležni inspektor uzima uzorak i šalje ga na laboratorijsku analizu u Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo, Zavod za zaštitu bilja.

III. FITOSANITARNE MJERE

Demarkirana područja

Članak 7.

(1) Kad se posebnim nadzorom iz članka 5. stavka 1. ovoga Pravilnika na nekom području potvrdi zaraza štetnim organizmom, ili kad postoji neki drugi dokaz o pojavi tog štetnog organizma, ministar na temelju zapisnika nadležnog inspektora određuje demarkirano područje koje se sastoji od zaraženog područja i sigurnosnog područja, u skladu s odjeljkom I. Priloga II. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

(2) U demarkiranom području nadležni će inspektor narediti mjere navedene u odjeljku II. Priloga II. ovoga Pravilnika.

Druge mjere

Članak 8.

(1) Radi zaštite od unošenja štetnog organizma u Republiku Hrvatsku i njegovog širenja, ministar može propisati i druge mjere u skladu s ovim Pravilnikom.

(2) O mjerama iz stavka 1. ovoga članka nadležna uprava izvješćuje Europsku komisiju.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Izmjena nakon pristupa

Članak 9.

Danom pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji riječi: »Republika Hrvatska« u članku 3. ovoga Pravilnika zamjenjuju se riječima: »Europska unija« u odgovarajućem padežu.

Prestanak važnosti

Članak 10.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Anoplophora chinensis* (Forster) sin. *Anoplophora malasiaca* (Thomson) (»Narodne novine«, br. 11/08 i 13/08).

Stupanje na snagu i primjena

Članak 11.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

(2) Odredbe članka 5. stavka 2. i članka 8. stavka 2. ovoga Pravilnika stupaju na snagu danom pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji.

(3) Danom pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji prestaju važiti odredbe iz članka 4. stavka 1. i 2, a stupaju na snagu odredbe članka 4. stavka 3. i 4. ovoga Pravilnika.

Klasa: 011-02/10-01/15

Urbroj: 525-02/10-7

Zagreb, 29. travnja 2010.

Ministar
poljoprivrede,
ribarstva i
ruralnog razvoja
Petar
Čobanković, v. r.

PRILOG I.

MJERE IZ ČLANAKA 3. i 4.

I. Zahtjevi pri unošenju

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe iz Popisa III., dijela A, točke 9., 16. i 18. i Popisa IV., dijela A, odjeljka I., točke 14., 15., 17., 18., 19.2., 20., 22.1., 22.2., 23.1., 23.2., 32.1., 32.3., 33., 34., 36.1., 39., 40., 43., 44. i 46. Pravilnika³ iz članka 3. podstavka b) ovoga Pravilnika određeno bilje podrijetlom iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam mora pratiti fitosanitarni certifikat u skladu sa Zakonom² i Pravilnikom iz članka 3. podstavka b) ovoga Pravilnika, a u rubrici »Dopunska izjava« fitosanitarnog certifikata mora biti navedeno:

(a) da je bilje tijekom svoga cijelog životnog ciklusa raslo na mjestu proizvodnje u nezaraženom području, koje je u skladu s odgovarajućim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere uspostavila nacionalna služba nadležna za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje podrijetla. U rubrici »Mjesto podrijetla« fitosanitarnog certifikata mora biti upisan naziv nezaraženog područja; ili

(b) da je bilje tijekom razdoblja od najmanje dvije godine prije izvoza raslo na mjestu proizvodnje za koje je u skladu s odgovarajućim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere utvrđeno da nije zaraženo štetnim organizmom:

(i) koje je registrirala i nadzirala nacionalna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje podrijetla, i

(ii) na kojem su godišnje obavljena dva službena pregleda u odgovarajuće vrijeme i pri čemu nisu pronađeni znakovi prisutnosti štetnog organizma; i

(iii) gdje je bilje raslo na mjestu:

– koje je fizički potpuno zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili

– na kojem se obavljaju odgovarajuća preventivna tretiranja i koje je okruženo sigurnosnim područjem širine najmanje 2 km unutar kojeg se godišnje u odgovarajuće vrijeme obavljaju službena istraživanja radi otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma. U slučaju otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma, odmah se poduzimaju mjere iskorjenjivanja radi ponovnog uspostavljanja nezaraženog sigurnosnog područja.

(iv) na kojem je neposredno prije izvoza obavljen detaljan službeni pregled bilja radi otkrivanja mogućih znakova prisutnosti štetnog organizma, osobito na korijenju i stabljikama bilja. Kad je to potrebno, pregled uključuje uzimanje uzoraka destruktivskom metodom odnosno metodom u kojoj je neizbježno da se biljka iz koje se uzorak uzima uništi.

2. Određeno bilje uvezeno u skladu s točkom 1. ovoga odjeljka mora biti detaljno pregledano na mjestu ulaska ili na odredištu koje je odobreno u skladu s Pravilnikom o minimalnim uvjetima za obavljanje provjera identiteta i zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose iz trećih zemalja, kad se te provjere obavljaju na mjestima koja nisu mjesta ulaska^[5] (»Narodne novine«, br. 100/07). Prilikom obavljanja pregleda moraju se primijeniti metode koje osiguravaju pronalaženje bilo kakvih znakova prisutnosti štetnog organizma, osobito na korijenju i stabljikama bilja. Kad je to potrebno, pregled uključuje uzimanje uzoraka destruktivskom metodom odnosno metodom u kojoj je neizbježno da se biljka iz koje se uzorak uzima uništi.

II. Zahtjevi pri premještanju

1. Određeno bilje koje potječe iz demarkiranih područja u Europskoj uniji dopušteno je premještati unutar Europske unije samo ako ga prati biljna putovnica pripremljena i izdana u skladu s odredbama Pravilnika o Fitosanitarnom upisniku i biljnim putovnicama⁴ i ako je tijekom razdoblja od najmanje dvije godine prije premještanja raslo na mjestu proizvodnje:

(i) koje je registrirano u skladu s odredbama Pravilnika o Fitosanitarnom upisniku i biljnim putovnicama; i

(ii) na kojem su godišnje obavljena dva detaljna službena pregleda u odgovarajuće vrijeme pri čemu nisu pronađeni znakovi prisutnosti štetnog organizma; kad je to potrebno, pregled uključuje uzimanje uzoraka destruktivskom metodom odnosno metodom u kojoj je neizbježno da se biljka iz koje se uzorak uzima uništi; i

(iii) gdje je bilje raslo na mjestu:

– koje je fizički potpuno zaštićeno od unošenja štetnog organizma; ili

– na kojem se obavljaju odgovarajuća preventivna tretiranja i koje je okruženo sigurnosnim područjem širine najmanje 2 km računajući od granice zaraženog područja, unutar kojeg se godišnje u odgovarajuće vrijeme obavljaju službena istraživanja radi otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma. U slučaju otkrivanja znakova prisutnosti štetnog organizma, odmah se poduzimaju mjere iskorjenjivanja radi ponovnog uspostavljanja nezaraženog sigurnosnog područja.

2. Određeno bilje koje je uvezeno iz trećih zemalja za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam u skladu s odjeljkom I. ovoga Priloga, dopušteno je premještati unutar Europske unije samo ako ga prati biljna putovnica iz točke 1. ovoga odjeljka.

PRILOG II.

MJERE IZ ČLANKA 7.

I. Uspostava demarkiranih područja

(a) Demarkirano područje iz članka 7. ovoga Pravilnika sastoji se od:

(i) zaraženog područja u kojem je potvrđena prisutnost štetnog organizma koje uključuje sve određeno bilje koje pokazuje simptome zaraze štetnim organizmom i, kada je to potrebno, sve određeno bilje koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji,

(ii) sigurnosnog područja širine najmanje 2 km računajući od granice zaraženog područja.

(b) Točno razgraničenje područja iz točke (a) ovog odjeljka mora se temeljiti na znanstvenim načelima, biologiji štetnog organizma, stupnju zaraze, specifičnoj rasprostranjenosti određenog bilja u tom području i dokazima o pojavi štetnog organizma. U slučaju prvog nalaza u nekom području, a nakon provođenja nadzora radi određivanja granica, širinu sigurnosnog područja dopušteno je smanjiti do najmanje 1 km izvan granice zaraženog područja.

(c) Ako se potvrdi prisutnost štetnog organizma izvan zaraženog područja, granice demarkiranog područja izmijenit će se u skladu s novonastalom situacijom, ili će se odmah poduzeti mjere iskorjenjivanja radi ponovnog uspostavljanja nezaraženog sigurnosnog područja.

(d) Ako se provedbom posebnog nadzora iz članka 5. stavka 1. ovog Pravilnika u demarkiranom području tijekom četiri godine ne pronađe štetni organizam, to će se područje ukinuti i neće se više provoditi mjere iz odjeljka II. ovoga Priloga.

II. Mjere u demarkiranom području

Sukladno članku 7. stavku 2. ovoga Pravilnika nadležni će inspektor u demarkiranom području:

1. narediti sječu i uništenje, uključujući i korijenje, sveg zaraženog određenog bilja i bilja koje pokazuje znakove prisutnosti štetnog organizma i, kada je to potrebno, sveg određenog bilja koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji, godišnje prije 30. travnja;

2. intenzivno pratiti zdravstveno stanje sveg određenog bilja tijekom najmanje 2 vegetacijska razdoblja;

3. za vrijeme praćenja zdravstvenog stanja zabraniti:

– unošenje i sadnju novog određenog bilja,

– premještanje određenog bilja, i

– razmnažanje određenog bilja;

4. narediti druge mjere prema preporukama struke.

[1] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Odluke Komisije 2008/840/EZ od 7. studenoga 2008. o hitnim mjerama za sprječavanje unošenja u Zajednicu štetnog organizma *Anoplophora chinensis* (Forster) i njegova širenja unutar Zajednice

[2] Zakonom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o mjerama zaštite od unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i njihova širenja unutar Zajednice

[3] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o mjerama zaštite od unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i njihova širenja unutar Zajednice

[4] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Komisije 92/105/EEZ od 3. prosinca 1992. kojom se utvrđuje stupanj standardizacije biljnih putovnica koje se koriste pri premještanju određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta unutar Zajednice i kojom se utvrđuju detaljni postupci u vezi izdavanja takvih biljnih putovnica te uvjeti i detaljni postupci njihove zamjene i odredbe Direktive Komisije 92/90/EEZ od 3. studenog 1992. kojom se utvrđuju obveze kojima podliježu proizvođači i uvoznici bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta i kojom se utvrđuju pojedinosti u vezi njihovog upisa

[5] Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Komisije 2004/103/EZ od 7. listopada 2004. o provjerama identiteta i zdravstvenog stanja bilja biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta, navedenih u dijelu B, Priloga V. Direktive Vijeća 2000/29/EZ, koje se mogu obavljati na mjestima koja nisu mjesta ulaska u Zajednicu ili na mjestima koja su u blizini mjesta ulaska, te o detaljnim uvjetima za obavljanje tih provjera